

R O Z S U D O K
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci žalobcu **D. J.**, bytom v Bánovciach N. B., ul. A. č. X., proti žalovanému **Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny**, so sídlom v Bratislave, Špitálska ul. č. 8, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 27. februára 2008, č. k. 11S/76/2007-31, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 27. februára 2008, č. k. 11S/76/2007-31 **m e n í** tak, že rozhodnutie žalovaného z 18. októbra 2007 č. A. **zrušuje** a vec vracia žalovanému na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 27. februára 2008, č.k. 11S/76/2007-31, zamietol žalobu žalobcu proti rozhodnutiu žalovaného z 18. októbra 2007 č. A., ktorým mu nepriznal peňažný príspevok na diétne stravovanie z dôvodu, že nie je občanom s ťažkým zdravotným postihnutím /ďalej len „ZŤP“, podľa § 51 zákona č. 195/98 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov /ďalej len „zákon o sociálnej pomoci“, nakoľko mu bola stanovená miera funkčnej poruchy v rozsahu 40%. Krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného a postup, ktorý mu predchádzal, sú vecne správne a v súlade so zákonom. Zdravotný stav žalobcu bol po zrušení pôvodného rozhodnutia žalovaného z 5. januára 2005 riadne posúdený.

Žalovaný predložil nové posudky o miere funkčnej poruchy žalobcu z 26. júna 2007 a 10. septembra 2007, ktoré vychádzali z obsahu zdravotnej dokumentácie a aj bez jeho prítomnosti, ktorá podľa názoru žalovaného aj krajského súdu nie je nevyhnutná, boli posúdené jeho jednotlivé ochorenia podľa prílohy č. 4 citovaného zákona. Keďže žalobca má viac funkčných porúch, miera funkčnej poruchy bola určená podľa miery funkčnej poruchy zodpovedajúcej druhu zdravotného postihnutia s najvyšším percentuálnym ohodnotením, a to konkrétne slabozrakosť - ostatné poruchy /40% - 60%/, pričom boli posúdené aj ochorenie kĺbov dolných aj horných končatín ako obmedzenie pohyblivosti bedrových kĺbov – obojstranné, stredný stupeň a ochorenie chrbtice, ako poruchy chrbtice, degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách, ktoré v pôvodnom konaní posudzované neboli.

Po komplexnom zhodnotení ochorení žalobcu preto posudkoví lekári dospeli k rovnakým záverom, že zdravotný stav žalobcu odôvodňuje mieru funkčnej poruchy len 40% a preto nemôže byť považovaný za občana ZŤP.

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie žalobca. Nesúhlasil s rozhodnutím súdu a namietal, že v konaní nebol riadne zistený jeho zdravotný stav, lebo odmietol ustanoviť nestranného a nezávislého znalca na posúdenie jeho zdravotného stavu. Posudkoví lekári vyhotovili posudky bez toho, aby žalobcu komplexne vyšetrili a žalovaný ho pred rozhodnutím nevypočul. Žiadal, aby odvolací súd sám ustanovil nezávislého znalca a rozhodol o priznaní kompenzačného príspevku.

Žalovaný žiadal rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací /§ 250ja v spojení s § 246c Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“)/ preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu je potrebné vyhovieť.

Predmetom úpravy zákona o sociálnej pomoci je úprava právnych vzťahov pri poskytovaní sociálnej pomoci, ktorej cieľom je zmierniť alebo prekonať s aktívnou účasťou občana sociálnu núdzu, zabraňovať príčinám vzniku, prehlbovania alebo opakovania porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu občana a zabezpečiť integráciu

občana do spoločnosti. Jednou z foriem sociálnej pomoci je aj riešenie sociálnej núdze občana s ťažkým zdravotným postihnutím kompenzáciou sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len "kompenzácia").

Podľa § 64 ods. 1 písm. a) zákona o sociálnej pomoci občanovi s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorý je podľa posudku vydaného podľa § 57 ods. 1 a 2 odkázaný na kompenzáciu zvýšených výdavkov, možno poskytnúť peňažný príspevok na diétne stravovanie.

Podľa § 51 zákona o sociálnej pomoci za občana s ťažkým zdravotným postihnutím na účely tohto zákona sa považuje občan, ktorého miera funkčnej poruchy je najmenej 50%.

Podľa § 67 písm. e) bod 2. zákona o sociálnej pomoci, ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny ako krajské úrady vydávajú posudky pri rozhodovaní v druhom stupni o miere funkčnej poruchy, o tom, že ide o občana s ťažkým zdravotným postihnutím, o sociálnych dôsledkoch ťažkého zdravotného postihnutia a navrhuje v ňom formu kompenzácie.

V konaní pred správnym orgánom žalobca žiadal o poskytnutie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie. Z vyššie uvedených ustanovení vyplýva, že žiadateľ o príspevok musí byť občanom ZŤP, inak podmienky pre priznanie uvedeného príspevku nespĺňa. Zo zistení žalovaného vyplynulo, že žalobca túto podmienku nespĺnil.

Z administratívnych spisov žalovaného vyplýva, že miera funkčnej poruchy žalobcu bola stanovená v posudku z 10. septembra 2007, ktorý vychádzal zo záznamu z 3. septembra 2007, vypracovaného MUDr. Š., posudkovou lekárkou odboru posudkových činností žalovaného.

Z posudku vyplýva, že žalobca trpí viacerými zdravotnými ťažkosťami, pričom miera funkčnej poruchy bola určená podľa miery funkčnej poruchy zodpovedajúcej druhu zdravotného postihnutia s najvyšším percentuálnym ohodnotením a to konkrétne slabozrakosť - ostatné poruchy /40% - 60%/. Podľa odôvodnenia posudkovej lekárky mieru funkčnej poruchy 40 % na dolnej hranici zákonného rozpätia určila z toho dôvodu, že síce u žalobcu

je prítomná slabozrakosť od narodenia, ale stále dobre korigovateľná. V roku 2003 sa podrobil úspešnej očnej operácii, kedy prechodne nevidel na pravé oko.

Žalobca sa v konaní pred správny orgán ako aj v konaní pred krajským súdom domáhal, aby jeho zdravotný stav posúdil nezávislý znalec. Hlavným dôvodom pre ktorý žalobca podal odvolanie bola rovnako tá skutočnosť, že žalobca spochybňoval objektívnosť postupu posudkového lekára žalovaného, ktorý podľa jeho názoru nie je nezávislý.

Posudok posudkového lekára má rovnakú právnu hodnotu, ako znalecký posudok vypracovaný súdnym znalcom, ale pokiaľ účastník konania pred správny orgánom vysloví pochybnosti o objektívnosti posúdenia svojho zdravotného stavu, žiadna okolnosť nebráni tomu, aby na vypracovanie posudku o zdravotnom stave účastníka konania bol ustanovený súdny znalec z dôvodu vylúčenia pochybností o objektívnosti postupu posudkového lekára. Pochybnosti môžu byť spôsobené práve tou skutočnosťou, že posudkový lekár je v určitom vzťahu k žalovanému, nakoľko je to posudkový lekár odboru posudkových činností žalovaného.

Z uvedených dôvodov sa odvolací súd nestotožnil s rozhodnutím krajského súdu a uznal námietky žalobcu za dôvodné.

Keďže súd prvého stupňa žalobu žalobcu zamietol, postupoval odvolací súd podľa § 250ja ods. 4 OSP tak, že rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zmenil, keďže neboli splnené podmienky na jeho zrušenie ani potvrdenie.

Vzhľadom na skutočnosť, že nie je úlohou súdov pri preskúvaní rozhodnutí správnych orgánov nahrádzať ich činnosť najmä pokiaľ ide o riadne zistenie skutkového stavu, zrušil odvolací súd napadnuté rozhodnutie žalovaného a vrátil mu vec na ďalšie konanie a rozhodnutie s tým, že v ďalšom konaní bude správny orgán viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, za účelom riadneho zistenia skutočného stavu doplní dokazovanie v naznačenom smere, najmä pokiaľ ide o komplexné a objektívne posúdenie zdravotného stavu žalobcu a vo veci opätovne rozhodne, pričom svoje rozhodnutie náležite odôvodní.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 OSP a úspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

V Bratislave 23. októbra 2008

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová